



Els calçots, els castellers, el Sónar, Montserrat, o la Boqueria són alguns dels 116 símbols que integren el Catàleg d'Icones Turístiques de Catalunya

- **El conseller d'Innovació Universitats i Empresa, Josep Huguet, acompanyat del director general de Turisme, Joan Carles Vilalta, ha presentat avui el projecte *Icones Turístiques de Catalunya* que recull i identifica més d'un centenar dels símbols i manifestacions més significatius de la identitat visual catalana que serviran per projectar Catalunya turísticament.**
- **El projecte *Icones Turístiques de Catalunya* es plasmarà amb el Catàleg d'Icones Turístiques adreçat a turistes i visitants; a la ciutadania, i a les institucions i empreses destinatàries de regals institucionals, es distribuirà a partir del mes de novembre i té l'objectiu d'esdevenir una eina que identifiqui els trets diferencials de l'oferta turística del país.**
- **Per a la seva elaboració s'ha comptat amb la col·laboració d'una Comissió d'Institucions i Experts integrada per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i el Foment de les Arts i del Disseny (FAD).**

Divendres, 1 d'octubre de 2010.– Els calçots, els castellers, el Sónar, Montserrat, o la Boqueria són alguns dels 116 símbols que integren el Catàleg d'Icones Turístiques de Catalunya. El conseller d'innovació, Universitats i Empresa, Josep Huguet, acompanyat del director general de Turisme, Joan Carles Vilalta, ha presentat avui el projecte de les 116 *Icones Turístiques de Catalunya* que recull i identifica més de mig miler dels símbols i manifestacions més significatius de la identitat visual catalana que poden ser útils per projectar Catalunya turísticament. Aquesta iniciativa es plasmarà en el Catàleg Icones de Catalunya que es començarà a distribuir el proper mes de novembre. En l'acte també hi ha assistit, com a representants de les institucions que han col·laborat en el projecte, Miquel de Moragas, de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), Damià Martínez del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), i Oscar Guayabero, del Foment de les Arts i del Disseny (FAD).



■ Comunicat de premsa ■

El projecte *Icones Turístiques de Catalunya* recull i identifica els signes o manifestacions més significatives de la identitat visual de Catalunya des del punt de vista turístic. Per a la seva elaboració s'ha comptat amb la col·laboració d'una Comissió d'Institucions i Experts integrada per l'Institut d'Estudis Catalans, el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Foment de les Arts i del Disseny (FAD) a més de la Direcció General de Turisme, Turisme de Catalunya i Artesania Catalunya.

Aquest projecte s'emmarca en el Pla Estratègic de Turisme 2005-2010, que preveu —en el programa 3— la identificació i potenciació dels trets diferencials de l'oferta turística, i l'elaboració d'un Catàleg d'Icones, que identifiqui Catalunya des de la perspectiva turística. El projecte es plasmarà en un Catàleg d'Icones Turístiques, que s'editarà en format paper i que es distribuirà a partir del proper mes de novembre. El Catàleg d'Icones Turístiques té l'objectiu d'esdevenir una eina adreçada a agents públics i privats interessats en la creació, promoció i comunicació de producte turístic.

En aquest sentit, el conseller ha assenyalat que ***“ens trobem davant un treball inèdit que ha requerit d'un gran esforç de creativitat, imaginació i treball persistent”***. També ha destacat la feina de país que representa aquesta iniciativa ***“amb aquesta feina al voltant de les icones, deixem una feina de país planificada”***. Així mateix, el conseller Huguet ha apuntat que aquest projecte ***“és una proposta d'infraestructura de país, al servei de la promoció internacional turística, d'impuls de la creativitat artesanal i artística, una instrument de generació de negoci i de comerç”***.

Durant l'acte el conseller Huguet ha assenyalat exemples de les 116 icones principals que integren aquest projecte: com els calçots, els castellers, el festival de música el Sónar, Montserrat, o la Boqueria. També des de la Nova Cançó, fins al correfoc, passant pel patrimoni romànic com el Pantocràtor de Taüll, la típica figura del Caganer, la Sagrada Família, el Canigó, el conegut quadre del pintor Casas i Pere Romeu en un tàndem, el panot de les quatre pastilles, o el Castell de Miravet, o la setrillera marquina, entre d'altres.

En aquest sentit el conseller ha destacat que ***“no hi ha dubte que el projecte és un projecte viu, i que en el futur haurà d'evolucionar, donat que el patrimoni del país és viu, la cultura i els pobles evolucionen, i les formes de representació simbòlica no resten al marge dels canvis”***. A més també ha afegit que ***“estem convençuts de la utilitat d'aquest catàleg, que inspiri a totes les persones turísticament o emocionalment fidelitzades amb Catalunya i als professionals que s'esforcen i treballen per millorar l'activitat turística a casa nostra”***.

El projecte Icones Turístiques de Catalunya

L'estudi d'Icones de Catalunya defineix les referències i elements del patrimoni tangible i intangible de Catalunya, que es consideren icones representatives, segons la seva capacitat d'expressió simbòlica, sempre des de la perspectiva turística.



■ Comunicat de premsa ■

Pel que fa a la classificació **segons la seva naturalesa**, hi ha icones tangibles (naturals o humanitzades), intangibles (vinculades a la tradició o contemporànies) i personatges (referents a personatges històrics, contemporanis o de ficció). **Segons l'àmbit temàtic**, el projecte classifica les icones en àmbits relacionats amb la cultura, arts i ciència; natura i territori; esports i esdeveniments. D'altra banda les Icones, per ser representatives del país, han estat concebudes a partir de la seva **vinculació amb els productes i destinacions turístiques** que singularitzen Catalunya com a destinació integral. D'aquesta manera hi ha una vinculació amb les 10 marques turístiques territorials i, alhora, es vincula amb els segments de demanda i productes turístics (familiar, vacacional, negocis; sol i platja, turisme rural, natura, gastronomia, salut i benestar, cultura, etc.)

El projecte assenyala que les icones s'associen a una sèrie de valors que cal transmetre als públics objectius dels mercats emissors com són: la identitat/origen, autenticitat/singularitat, cultura/patrimoni, tradició, Mediterraneïtat/cruïlla de cultures, qualitat, modernitat/innovació, contemporaneïtat, universalitat, i genialitat, entre d'altres. Van adreçades a turistes i visitants, tant autòctons com forans; a la ciutadania, en general, i a les institucions i empreses destinatàries de regals institucionals.

Aquestes icones es materialitzaran en diverses expressions tangibles, com línies de marxandatge de suport a la promoció turística, *souvenirs*, regals institucionals, artesanía (com les *Empremtes de Catalunya*), material per a publicacions, guies, webs i fulleteria, i qualsevol article o producte que pugui ser d'interès per al consumidor.

Elaboració del catàleg d'Icones de Catalunya

Una icona és un signe que manté una versemblança amb una realitat determinada i que és fàcilment reconeguda a partir de la seva capacitat d'expressió simbòlica. Les icones es construeixen i evolucionen a partir de processos socials, culturals i científics. En aquest sentit, és tant important el criteri que marquen els cànons científics, artístics i culturals o les opinions dels experts a l'hora d'assenyalar i explicar l'excepcionalitat d'un element patrimonial o la singularitat d'un tret identitari, com també és important el reconeixement popular i l'acceptació per part de la comunitat com a símbol reconegut, valorat i apreciat.

En aquest projecte s'ha treballat per identificar els referents icònics que millor representen i singularitzen Catalunya des de la perspectiva turística, tant per la pròpia ciutadania com pels estrangers que visiten Catalunya. El catàleg d'icones identifica visual i conceptualment un univers d'elements i significats del patrimoni cultural, natural i social de Catalunya en sentit ampli, tan tangible com intangible, que defineixen Catalunya com a país, com a poble i com a destinació turística.

Durant els dos anys de duració del procés d'elaboració s'ha desenvolupat un treball en diferents etapes:



■ Comunicat de premsa ■

- Després de definir el projecte, el procediment i els participants, es va elaborar un sistema de classificació per abastar tota l'amplitud dels **àmbits temàtics** rellevants del patrimoni tangible i intangible d'un país.
- En segon lloc es va iniciar el procés **d'identificació i recollida** de tots aquells referents conceptuals, per a cadascun dels diferents àmbits temàtics, que millor projecten i singularitzen Catalunya i el tarannà del país i la seva gent, des de la perspectiva dels visitants.
- En tercer lloc, es va prosseguir amb un difícil procés **de selecció i de fusió** de referents, destil·lant-ne els elements icònics principals.
- Finalment, es va procedir a la **validació definitiva de les 116 referències** més importants a partir dels criteris de singularitat, potència icònica i reconeixement simbòlic, tant pels cànons científics com per l'acceptació popular.
- **Edició del Catàleg.**

Per abordar aquest procés de selecció i fusió, es van conceptualitzar les icones com a constel·lacions de significats organitzats en tres parts:

- **La "icona principal"**, com a referent icònic i signe concret d'un conjunt coherent més ampli.
- **Les "extensions de la icona"**, enteses com a sub-icones que emanen i es defineixen dins el camp semàntic de la icona principal.
- **Les "associacions de la icona"**, enteses com a elements directament relacionats per associació amb la icona principal si bé en resten fora del camp semàntic, ja sigui perquè són circumstancials de temps, de lloc o de naturalesa diferent.

D'aquesta forma s'ha pogut captar tota l'amplitud de cadascuna de les 116 propostes, recollint tot un conjunt de significats i sub-icones relacionades directa i indirectament a l'entorn de la icona principal.



Llistat 116 Icones:

Segons l'àmbit temàtic, el projecte classifica les icones en àmbits relacionats amb la cultura, arts i ciència; natura i territori; esports i esdeveniments.

CULTURA

HISTÒRIA

PREHISTÒRIA

1. Les pintures rupestres del Cogul

HISTÒRIA

2. La portalada del monestir de Ripoll
3. Jaume I i els sepulcres reials
4. Serrallonga i Perot Rocaguinarda
5. Rafael de Casanova i les restes de la Barcelona destruïda

LLENGUA, LITERATURA I PENSAMENT

LLENGUA

6. A. El Diccionari de la Llengua Catalana
B. Les Homilies d'Organyà

LITERATURA

7. Tirant lo Blanc, de Joanot Martorell
8. Canigó, de Jacint Verdaguer
9. A. Terra Baixa, d'Àngel Guimerà
B. El Cafè de la Marina, de Josep Maria de Sagarra
10. A. La plaça del Diamant, de Mercè Rodoreda
B. Incerta glòria, de Joan Sales
C. Homenatge a Catalunya, de George Orwell
11. A. Ronda de mort a Sinera, de Salvador Espriu
B. El quadern gris, de Josep Pla

PENSAMENT

12. Ramon Llull

GASTRONOMIA

13. Els vins Catalans
14. El cava
15. El pa amb tomàquet
16. La llonganissa
17. Els calçots
18. La crema catalana o de Sant Josep
19. El rovelló
20. El Bullí



CULTURA POPULAR I SOCIETAT

CULTURA POPULAR

21. La processó i la dansa de la mort de Verges
22. La Diada de Sant Jordi
23. La Moreneta
24. La festa de la Patum
25. La foguera de Sant Joan
26. Els castellers juny-setembre
27. El correfoc
28. El caganer

SÍMBOLS, SOCIETAT I POLÍTICA

29. Les quatre barres
30. A. El Llibre del Consolat de Mar
B. L'Hereu i la Pubilla
31. El domini .cat

MARQUES COMERCIALS

32. Chupa Chups

🇪🇺 ESPORTS I ESDEVENIMENTS

33. A. El Palau Nacional (1929)
B. L'Estadi Olímpic Lluís Companys
34. Els Jocs Olímpics de Barcelona'92
35. El Barça i el futbol català
36. La Penya i els clubs Catalans
37. El Circuit de Catalunya

🇪🇺 ART

ARTS PLÀSTIQUES

PINTURA

38. El MNAC, Museu Nacional d'Art de Catalunya
39. El Pantocràtor de Sant Climent de Taüll
40. El Frontal d'altar d'Avià
41. Les pintures murals de la conquesta de Mallorca
42. Ramon Casas i Pere Romeu en un tàndem
43. Les Senyorettes d'Avinyó de Picasso
44. La masia de Miró
45. La persistència de la memòria de Dalí
46. Les quatre cròniques de Tàpies

ESCULTURA

47. L'Esculapi d'Empúries
48. A. El davallament d'Erill la Vall



■ Comunicat de premsa ■

- B. La Majestat Batlló
- 49. Sant Carlemany
- 50. A. El Desconsol, de Josep Llimona
- B. La Montserrat, de Juli González

ARQUITECTURA

- 51. L'amfiteatre romà de Tarragona
- 52. Les esglésies visigòtico-romanes
- 53. El monestir de Sant Pere de Rodes
- 54. El castell de Miravet
- 55. Santa Maria del Mar
- 56. La Seu Vella de Lleida
- 57. A. La plaça del Rei
- B. El Saló del Tinell
- 58. Els Reials Col·legis de Tortosa
- 59. La masia catalana
- 60. El trencadís modernista
- 61. A. La Sagrada Família
- B. La Pedrera
- 62. El Palau de la Música Catalana
- 63. Les cooperatives de Pinell de Brai i de Gandesa
- 64. A. El Pavelló Alemany de Mies Van de Rohe
- B. La Fundació Miró
- C. La Casa Bloc
- 65. A. L'Edifici Walden
- B. L'Avinguda Icària
- 66. A. La Torre Agbar
- B. La placa fotovoltaica i l'edifici Triangle del Fòrum de les Cultures

ARTS ESCÈNIQUES

MÚSICA I DANSA

- 67. La sardana i la tenora
- 68. El cant de la senyera
- 69. El Gran Teatre del Liceu
- 70. Pau Casals
- 71. "Paraules d'amor", "L'Estaca" i "Diguem No" (La nova cançó)
- 72. El meu avi
- 73. El "Mig Amic" de Peret
- 74. El Sónar

CINEMA

- 75. « Un chien andalou » de Luis Buñuel
- 76. Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Sitges

TEATRE

- 77. "Els pastorets"
- 78. El "Naumón" de la Fura dels Baus

ARTS DE L'OBJECTE



DISSENY

- 79. A. "Barricada al carrer Diputació" d'Agustí Centelles
B. Els cartells de la República de Carles Fontserè
- 80. La "Setrillera Marquina"
- 81. El "Flash Flash" de Leopoldo Pomés
- 82. Les tres bessones
- 83. El Cobi de Barcelona'92

MODA

- 84. Antonio Miró
- 85. A. Custo Barcelona
B. Josep Font
- 86. La col·lecció permanent del Museu Tèxtil i d'Indumentària (DHUB)

ARTESANIA

- 87. L'espardenya
- 88. El porró
- 89. El mocador de farcell
- 90. La barretina
- 91. Les rajoles d'art i oficis

CIÈNCIA I TECNOLOGIA

ENGINYERIES

- 92. A. Les colònies industrials
B. "La Berguedana"
- 93. El submarí de Narcís Monturiol
- 94. El Síncrotró Alba

TÈCNICA I PATRIMONI INDUSTRIAL

- 95. La volta catalana
- 96. A. El mNACTEC
B. El Cosmocaixa

NATURA I TERRITORI

FLORA I FAUNA

- 97. L'alzina i els alzinars
- 98. El gos d'atura
- 99. El trençalòs

PAISATGE NATURAL

- 100. Els horitzons catalans
- 101. Els Pirineus
- 102. La Costa Brava
- 103. El Pedraforca (muntanyes mítiques).
- 104. El volcà Croscat
- 105. Montserrat
- 106. El Delta de l'Ebre



PAISATGE URBÀ

- 107. La trama Cerdà
- 108. El centre històric de Girona
- 109. La Rambla de Barcelona
- 110. El moll de la Fusta
- 111. El panot de les quatre pastilles.
- 112. El fanal i el banc del passeig de Gràcia
- 113. De Quílez a Vinçon

ESPAIS DE CONVIVÈNCIA

- 114. La Boqueria
- 115. La plaça Major de Vic
- 116. El passeig de Mar de Caldetes